

фінансової складової економічної безпеки, щоб забезпечити стабільність, стійкість, адекватно оцінювати потенційні ризики та загрози, правильно розподіляти фінанси і зберігати конкурентоспроможність.

Література:

1. Бондарчук Н.В. Сутність фінансово-економічної безпеки підприємства та необхідність її забезпечення. Електронний журнал «Ефективна економіка» № 11. Дніпро. 2016.
2. Іващенко О.В. Фінансово-економічна безпека підприємства. Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова. 2013. Т. 18. Вип. 1/1.
3. Міщук Є.В. Визначення безпеки підприємства: гарантійний підхід. Вісник ЖДТУ. 2018 №1 (83)
4. Сосновська І.М. Поняття та значення економічної безпеки виробничо-господарської діяльності підприємств. Електронний журнал «Ефективна економіка» № 9. 2015.
5. Хринюк О.С., Корчовна М.Р. Система забезпечення економічної безпеки підприємства: основні елементи. Електронний журнал «Ефективна економіка» № 3. 2015.

Русол І.М.

здобувач гр. ІТ-23М

Андрощук І.О.

канд. екон. наук., доцент

Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В КОНТЕКСТІ ПОСИЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Зростання значення діджиталізації в сфері аграрного господарства відкриває нові перспективи для підвищення ефективності фермерських господарств в сучасних умовах господарювання. Використання цифрових технологій дозволяє оптимізувати управління виробничими процесами, посилювати контроль за ресурсами та швидко реагувати на ринкові виклики.

Діджиталізація в аграрному секторі включає застосування сучасних цифрових рішень, що забезпечують збір, обробку й аналіз даних — необхідну основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Завдяки цьому фермери можуть точно відстежувати врожаї, стан погоди, якість ґрунтів і витрати ресурсів, що допомагає ефективно коригувати виробничі процеси та знижувати витрати.

На наш погляд, в сучасних умовах господарювання, основними напрямками діджиталізації управління діяльністю фермерських господарств можна вважати наступні:

– автоматизація та оптимізація процесів, які дають змогу ефективно контролювати стан посівів, виявляти хвороби рослин, вимірювати рівень вологості ґрунту та планувати оптимальні графіки поливу і внесення добрив, використовуючи дрони, GPS-системи та роботизоване обладнання. Автоматизовані системи мінімізують вплив людського фактора, забезпечуючи високу точність виконання завдань та підвищуючи ефективність операцій;

– інтернет речей (IoT): пристрої IoT надають фермерам можливість моніторингу виробничих процесів у режимі реального часу. Зокрема, встановлені на полях датчики вологості та температури допомагають налаштовувати план поливу, виходячи з поточних умов. Як наслідок, використання інтернету речей дає змогу використовувати ресурси більш оптимально, дозволяє знизити витрати води та добрив, підвищуючи врожайність і якість продукції;

– аналіз великих даних та прийняття рішень, що дозволяє фермерам обробляти значні обсяги інформації, виявляти тренди та більш ефективно планувати діяльність. На

основі прогнозів, створених за допомогою аналізу даних, фермери можуть передбачати врожайність, ризики та необхідні ресурси, що допомагає у прийнятті стратегічних рішень. Крім того, аналіз даних також сприяє зменшенню ризиків неврожаю та підвищенню стабільності бізнесу;

- мобільні додатки та онлайн-платформи надають змогу фермерам керувати процесами дистанційно. Цифрові платформи дозволяють відстежувати ринкові ціни, керувати ланцюгами постачання, координувати роботу персоналу, що економить час та забезпечує постійний доступ до необхідної інформації, що вкрай важливо під час сезонних робіт;

- впровадження систем управління ресурсами (ERP-системи) допомагає фермерам ефективно організувати управління всіма аспектами господарської діяльності. На єдиній цифровій платформі можна координувати весь цикл від планування посівів до обліку врожаю і витрат. Завдяки ERP-системам знижуються адміністративні витрати, забезпечується більш точний облік ресурсів та сприяє стабільності та ефективності бізнесу.

З огляду на вищесказане, вважаємо, що діджиталізація має ряд переваг для фермерських господарств, зокрема:

- зростання продуктивності, адже цифрові технології сприяють підвищенню продуктивності праці через оптимізацію процесів та автоматизацію рутинних завдань. Використання роботизованих систем скорочує потребу в ручній праці, дозволяючи фермерам зосередитися на стратегічних аспектах управління;

- зниження витрат за рахунок оптимального використання ресурсів, таких як вода, добрива та паливо, дозволяє значно скоротити витрати. Діджиталізація забезпечує більш точне розподілення ресурсів, що значно зменшує зайві витрати;

- покращення якості продукції шляхом здійснення контролю за умовами вирощування в режимі реального часу, що дає змогу фермерам підтримувати оптимальні умови для розвитку рослин і тварин, як результат, покращує якість кінцевої продукції. Крім того, моніторинг умов зберігання і транспортування допомагає зберегти якість продукції на всіх етапах постачання;

- екологічна сталість дозволяє мінімізувати негативний вплив на навколишнє середовище. Оптимальне використання добрив та зменшення пестицидів знижує навантаження на ґрунти й водні ресурси, сприяючи сталому розвитку.

Поряд із тим, діджиталізація, не дивлячись на численні переваги, супроводжується такими викликами як висока вартість впровадження технологій, низький рівень цифрових навичок у працівників та необхідність захисту даних від кіберзагроз. Державна підтримка у формі субсидій і навчальних програм значно полегшує процес діджиталізації. Розвиток цифрових технологій у майбутньому передбачає нові інновації, такі як штучний інтелект, блокчейн для відстеження продукції та автономне обладнання.

Таким чином, удосконалення управління діяльністю фермерського господарства в контексті посилення процесів діджиталізації виступає ключовим інструментом для підвищення ефективності агробізнесу в сучасних умовах. Більше того, використання ІТ-рішень сприяє зростанню продуктивності, зниженню витрат та підвищенню якості продукції. Загалом, завдяки підтримці держави та впровадженню сучасних управлінських підходів цифровізація аграрного сектора забезпечить економічну стабільність суб'єктів господарювання та сталий розвиток сільського господарства загалом.